

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/1/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613010248
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1613010248.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Zuzany Molnárovej a sudkýň JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Ivety Zelenayovej v trestnej veci obžalovaného A. R.K. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 3T/102/2013 z 28. októbra 2013, na verejnom zasadnutí konanom dňa 04. novembra 2014 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného A. R. U.. XX.XX.XXXX z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 3T/102/2013 z 28.10.2013 bol obžalovaný A. R. uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

napriek zákonnej vyživovacej povinnosti prispievať na výživu svojich dcér M.Í. R., U.. XX. XX. XXXX, K. E. R., U.. XX. XX. XXXX, O. R. L. XX, vyplývajúcej mu z ustanovenia § 62 zákona o rodine, deklarovanej i rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 8C/31/2005 zo dňa 04. 10. 2006, právoplatným dňa 01. 12. 2006, ktorým bol zaviazaný platiť výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky A. R., U.. XX. XX. XXXX, R. L. XX, si túto povinnosť riadne neplnil od 29. 06. 2011 až doposiaľ vo vzťahu k dcére E. a do 30. 06. 2013 vo vzťahu k dcére M., s výnimkou obdobia od 21. 08. 2012 do 21. 10. 2012, kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce a pri nástupe nahlásil vyživovaciu povinnosť na obe dcéry, v dôsledku čoho mu vznikol dlh na výživnom vo výške 1.235,55 €, pričom v období od 30. 06. 2011 do 27. 09. 2011 bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, z ktorej bol vyradený dňom 28. 09. 2011 pre nespoluprácu, nebol poberateľom žiadnej štátnej sociálnej dávky, ani dávky v hmotnej núdzi, pričom uvedeného konania sa dopustil napriek tomu, že bol za takýto trestný čin právoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Malacky sp.zn. 3T/114/2010 zo dňa 04. 10. 2010.

Podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 49 ods. 2, § 38 ods. 2, § 36 písm.1), § 37 písm. m) Trestného zákona mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2(dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Samosudkyňa rozhodnutia odôvodnila konštatujúc: „Súd vyhodnotil dôkazy jednotlivo ako aj vo vzájomných súvislostiach a ustálil, že začiatok rozhodného obdobia je potrebné určiť od 29.06.2011, kedy bol obžalovaný prepustený na slobodu z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach, v

ktorom vyživovaciu povinnosť na obe dcéry nahlásil. Následne sa evidoval ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce dňa 30.06.2011, kde bol vedený do 27.09.2011, kedy bol vyradený pre nespoluprácu. V rozhodnom období obžalovaný nepožiadaval sociálnu poisťovňu o dávku v nezamestnanosti a ani nepoberal dávky v hmotnej núdzi. Od 21.08.2012 do 21.10.2012 bol vo výkone trestu odňatia slobody v Želiezovciach, kde vyživovaciu povinnosť na obe dcéry nahlásil. Od 13.12.2012 do 23.01.2013 bol zamestnaný. Výpoveďou obžalovaného a svedkyne bolo preukázané, že obžalovaný od prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou neplatil výživné na žiadnu z dcér s tým, že vo vzťahu k dcére M. súd určil koniec rozhodného obdobia momentom, kedy po dovŕšení plnoletosti získala objektívne schopnosť sama sa živiť, a to ukončením strednej školy, k čomu došlo dňa 30. 06. 2013. Vo vzťahu k dcére E. obžalovaný neplatil výživné až do vyhlásenia tohto rozsudku. Z rozhodného obdobia súd vyňal dobu, kedy bol obžalovaný vo výkone trestu odňatia slobody v Želiezovciach. Zavinenie obžalovaného, a tým aj vznik jeho trestnej zodpovednosti súd vzhliadol v tom, že nevyvinul dostatočné úsilie, aby získal pravidelný príjem, keď jeho evidencia na úrade práce trvala 3 mesiace do jeho vyradenia pre nespoluprácu. Bol pasívny, v zmysle vlastnej výpovede brigádoval a príjem mal, avšak výživné neplatil ani len čiastočne. Po výkone ďalšieho trestu sa na úrade práce nezaevidoval, čím minimalizoval možnosť riadne sa zamestnať. Dôležitým faktorom vzniku trestnej zodpovednosti obžalovaného je skutočnosť, že rozsah vyživovacej povinnosti bol obžalovanému určený minimálnou možnou výškou prípustnou zákonom, a to 30 % životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa, ktoré výživné je povinný platiť každý rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, a to bez ohľadu na svoje majetkové a zárobkové pomery. Jeho zavinenie súd vyhodnotil podľa § 15 písm. b) Trestného zákona ako nepriamy úmysel a uznal ho vinným. Nakoľko od podania obžaloby do vyhlásenia rozsudku uplynula určitá doba, bolo potrebné podľa § 122 ods. 13 Trestného zákona upraviť výšku dlžného výživného ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku o bežné výživné, ktoré sa stalo splatným po podaní obžaloby. Rozsah vyživovacej povinnosti obžalovaného v rozhodnom období súd určil podľa sumy určenej osobitným predpisom ako 30 % životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa, a to do júna 2013 vrátane na 2 deti a za júl až september 2013 na 1 dieťa. Konkrétne $1 \times 50,70 \text{ €} (2 \times 25,38) + 12 \times 52 \text{ €} (2 \times 26) + 1 \times 53,30 \text{ €} (2 \times 26,65) + 3 \times 0 \text{ €} (\text{výkon trestu}) + 8 \times 53,30 \text{ €} (2 \times 26,65) + 3 \times 27,13 \text{ €}$, t.j. celkový dlh na výživnom za rozhodné obdobie činí 1.235,55 €. Súd konanie obžalovaného právne kvalifikoval ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, keď obžalovaný A. R. najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať svoje dcéry, hoci bol trestným rozkazom Okresného súdu Malacky sp.zn. 3T/114/2010 právoplatne odsúdený pre obdobný trestný čin.“

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote uvedenej v ustanovení § 309 Tr. poriadku odvolanie obžalovaný A. R.. V písomných dôvodoch poukázal na to, že požiadal o splátkový kalendár, čo mu bolo zamietnuté. V podaní, ktoré doručil odvolaciemu súdu uviedol, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v inej veci a „výstup má 27.03.2015“ s tým, že v šiestom mesiaci (jún 2015) by vedel uhradiť čiastku, ktorú je na výživnom dlžný, pretože mu zomrela mama, zanechala mu podiel na rodičovskom dome, z ktorého je schopný dlžné výživné uhradiť. Zároveň dodal, že je pripravený niesť následky v prípade, že by výživné neuhradil.

Na verejnom zasadnutí obhajkyňa obžalovaného poukazujúc na dôvody odvolania ktoré uviedol obžalovaný, navrhla tri alternatívy rozhodnutia súdu:

- 1./ verejné zasadnutie odročiť a obžalovanému poskytnúť čas na uhradenie výživného,
- 2./ zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložiť súhrnný trest na dolnej hranici trestnej sadzby vzhľadom na ostatné oboznámené odsúdenie,
- 3./ zrušiť rozsudok v celom rozsahu a vrátiť vec okresnému súdu na nové konanie a prejednanie nakoľko hlavného pojednávania dňa 28.10.2013 sa obžalovaný nezúčastnil a bolo vykonané v jeho neprítomnosti pričom predložil doklad o práceneschopnosti.

Zástupkyňa krajskej prokuratúry považujúc rozsudok súdu I. stupňa za správny a zákonný, pretože obžalovaný dlžné výživné nezaplatil a termín ktorý uviedol, že je schopný zaplatiť tj. jún 2015 považuje za veľmi dlhý, navrhla jeho odvolanie ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný právom záverečného návrhu predniesol: „Ja chcem dodať, že skutočne som bol chorý, ak by som neochorel by som dlžné výživné zaplatil, pretože mi chýbal len jeden podpis aby som tie peniaze dostal. Ja chcem požiadať o poslednú šancu na zaplatenie výživného. Ja si uvedomujem, že som ani

predtým neplatil, ale ak mi nevyhoviete ja si to kľudne odsedím.“ Dodal, že to celé ľutuje a chcel by poslednú šancu.

Na základe podaného odvolania, odvolací súd primárne skúmal, či nie sú dané podmienky pre niektoré z rozhodnutí uvedených v ustanovení § 316 Tr. poriadku a keďže zistil, že nie sú dané, podľa § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, odvolací súd prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Pri plnení revíznej povinnosti odvolací súd zistil, že skutok bol súdom prvého stupňa ustálený na základe dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní, pri dodržaní zásad bezprostrednosti, priamosti a ústnosti ako aj pri rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu. Dôkazy boli vykonané spôsobom a v rozsahu a následne i vyhodnotené v zmysle zásad uvedených v § 2 ods. 10, ods. 12 Tr. por.

Okresný súd vykonal všetky dostupné dôkazy nevyhnutné na jeho rozhodnutie, riadiac sa pri tom zásadou, že s rovnakou starostlivosťou treba objasňovať okolnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a vykonal dôkazy tak, aby mohol spravodlivo rozhodnúť.

Obžalovaný A. R. sa na hlavné pojednávanie prvostupňového súdu neustanovil, pred termínom hlavného pojednávania doručil súdu potvrdenie o práceneschopnosti nezamestnaného vystavené všeobecným lekárom pre dospelých. Prevzal predvolanie na hlavné pojednávanie 15.10.2013, kedy bol súčasne poučený o právnych následkoch neustanovenia sa, vrátane možnosti vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti podľa § 252 ods. 2 Trestného poriadku. Výslovne bol poučený o znení § 120 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého súd akceptuje len také ospravedlnenie zo zdravotných dôvodov, ktoré obsahuje správu ošetrojúceho lekára o tom, že zdravotný stav obžalovaného mu neumožňuje účasť na hlavnom pojednávaní bez ohrozenia života alebo vážneho zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nákazlivej choroby. Takúto správu od lekára obžalovaný nepredložil, preto súd jeho ospravedlnenie neakceptoval a za splnenia ostatných zákonných podmienok vykonal podľa § 252 ods. 2 Trestného poriadku hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného.

Súd vykonal dokazovanie prečítaním výpovede obžalovaného podľa § 258 ods. 4 Trestného poriadku, výsluchom svedkyne A. R., podľa § 269 Trestného poriadku vykonal listinné dôkazy a zistil nasledovný skutkový stav:

Z výpovede obžalovaného A. R. z prípravného konania vyplýva, že spáchanie skutku nepopiera. Neplatenie výživného obžalovaný odôvodnil nedostatkom príjmu. Od roku 2011, kedy došiel z väzenia, chodil po brigádach a zarobil 300 až 500 € mesačne. Tiež chodil na rôzne pohovory, ale pre jeho register trestov zamestnanie nezískal. Žije u svojho brata, ktorému platí 50 až 80 € na chod domácnosti, keď mu to vyjde. Na úrade práce nie je evidovaný. S dcérami sa nestretáva.

Svedkyňa A. R. uviedla, že obžalovaný na svoje deti nikdy v živote výživné neplatil, rozišli sa pred 15 rokmi, a odvtedy im nedal ani korunu, nezaujímajú sa o nich, radšej si vždy rok odsedel, ale výživné nezaplatil. Dcéra M. 30. júna 2013 skončila strednú zdravotnú školu a hneď sa zamestnala, dcéra E. študuje na gymnáziu. Obžalovaný výživné neplatil ani počas výkonu posledného trestu. Svedkyňa je zamestnaná v R., jej čistý mesačný príjem je 400 € plus rodinné prídavky na dcéru E.. Ona a dcéry žijú v spoločnej domácnosti s matkou svedkyne a s neterou. Deti neboli v núdzi, nestačilo im čo mali, ale svedkyňa robila čo sa dalo, finančne jej pomáhali jej rodičia.

Z listinných dôkazov súd poukázal na rodné listy, potvrdenia o návšteve školy, rozsudky, trestný rozkaz 3T/114/2010, správu Archívu Zboru väzenskej a justičnej stráže, správu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce, správy o povesti obžalovaného a odpis registra trestov.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, riadiac sa ustanovením § 168 Tr. poriadku podrobne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané

skutočnosti podľa príslušných ustanovení v otázke viny a trestu. Krajský súd sa preto v týchto smeroch stotožňuje s presvedčivým a správne odôvodneným rozsudkom prvostupňového súdu.

Ani odvolací súd nezistil dôvod pre spochybnenie vierohodnosti výpovede A. R.. Výsluch svedkyne bol vykonaný procesným spôsobom a obžalovaného zo spáchania skutku jednoznačne usvedčuje.

Je potrebné uviesť, že okresný súd sa v rozsudku dôsledne zaoberal a vysporiadal s produkovanými dôkazmi, ktoré boli vykonané jednak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní a podrobne zdôvodnil, ktoré dôkazy a prečo považoval za dôkazy usvedčujúce obžalovaného zo spáchania skutku.

Odvolací súd konštatuje, že nezistil dôvody na opakovanie už vykonaných dôkazov, resp. vykonávanie ďalších dôkazov (doplnenie dokazovania) a dospel k rovnakému skutkovému zisteniu a právnej kvalifikácii konania obžalovaného ako súd prvého stupňa a preto si tiež osvojil dôvody a úvahy, ktorými tieto svoje zistenia a závery rozviedol a vysvetlil, a tak odkazuje na príslušnú časť zdôvodnenia napadnutého rozsudku (str. 3-4).

Reagujúc na námietky obžalovaného A. R. k požiadavke splátkového kalendára a oddialenie lehoty na zaplatenie dlžného výživného na jún 2015, krajský súd konštatuje, že nárok na výživu je zákonným nárokom upraveným v § 62-§ 65 Zákona o rodine a vznikom rodinného pomeru zo zákona začína vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom tj. vyživovacia povinnosť obžalovaného voči dcéram M. K. E. vznikla a začala ich narodením a za začiatok páchania trestného činu zanedbania povinnej výživy je potrebné považovať deň, od ktorého rodič prestal zavinené plniť vyživovaciu povinnosť, a to bez ohľadu na to, či o povinnosti platiť výživné a o jeho výške rozhodol už súd v občianskom súdnom konaní.

Je potrebné dodať, že obžalovaný podľa výpovede A. R. nikdy v živote na svoje deti výživné neplatil. Táto povinnosť mu bola deklarovaná rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 8C/31/2005, právoplatným 01.12.2006, ktorým bol zaviazaný platiť na svoje dcéry výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrované dieťa a ani v tejto výške nebol schopný plniť si vyživovaciu povinnosť, i napriek tomu, že sám uviedol, že od roku 2011 chodil po brigádach, zarobil 300-500 € mesačne (!), z čoho nebol schopný a ochotný poslať z titulu výživného na dcéry ani jedno euro.

Z pohľadu vyššie rozobratého potom odvolací súd nemohol uveriť prednesu obžalovaného v tom, že o cca 8 mesiacov bude mať k dispozícii finančný obnos, z ktorého uhradí dlžné výživné. Tento jeho prednes odvolací súd považuje za nevierohodný aj v kontexte so skutočnosťou, že v konaní pred súdom prvého stupňa bolo hlavné pojednávanie konané dňa 16.09.2013 odročené na žiadosť obžalovaného, ktorý predniesol, že si chce vybaviť spotrebný úver, z ktorého výživné zaplatí, na deň 24.10.2013. Na hlavné pojednávanie dňa 24.10.2013 sa obžalovaný nedostavil a tiež bolo preukázané, že z dlžného výživného nič neuhradil.

K námietke, že hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného je nutné podotknúť, že konania pred prvostupňovým súdom dňa 16.09.2013 sa obžalovaný zúčastnil, na tomto bola prednesená obžaloba s tým, že bola modifikovaná suma dlžného výživného, ku ktorej sa obžalovaný vyjadril v tom, že ju chce zaplatiť, na čo mu bol poskytnutý čas do 24.10.2013. Je tiež potrebné vidieť, že predmetná vec bola krajskému súdu na rozhodnutie predložená dňa 03.01.2014, obžalovaný sa vyhýbal účasti na verejnom zasadnutí až do 29.05.2014, kedy nastúpil výkon trestu odňatia slobody v inej trestnej veci. Teda od času vyhlásenia rozsudku súdom prvého stupňa do nástupu výkonu trestu odňatia slobody mu nič nebránilo splatiť dlžné výživné.

Krajský súd uzatvára, že vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obžalovaný A. R.

si riadne neplnil od 29. 06. 2011 až doposiaľ vo vzťahu k dcére E. a do 30. 06. 2013 vo vzťahu k dcére M., s výnimkou obdobia od 21. 08. 2012 do 21. 10. 2012, kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce a pri nástupe nahlásil vyživovaciu povinnosť na obe dcéry, v dôsledku čoho mu vznikol dlh na výživnom vo výške 1.235,55 €, pričom v období od 30. 06. 2011 do 27. 09. 2011 bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, z ktorej bol vyradený dňom 28. 09. 2011 pre nespokojnosť, nebol poberateľom žiadnej štátnej sociálnej dávky, ani dávky v hmotnej núdzi,

pričom uvedeného konania sa dopustil napriek tomu, že bol za takýto trestný čin právoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Malacky sp.zn. 3T/114/2010 zo dňa 04. 10. 2010.

Odvolací súd jednoznačne súhlasí s ustáleným záverom prvostupňového súdu, že obžalovaný sa dopustil konania uvedeného v rozsudku a týmto naplnil zákonné znaky žalovaného trestného činu.

Krajský súd preskúmajúc druh a výšku uloženého trestu dospel k záveru, že súd prvého stupňa nepochybil ani pri úvahách súvisiacich s výrokom o treste a prihliadol na zásady ukladania trestov (§ 34 Tr. zákona) a v odôvodnení rozsudku sa dôsledne a konkrétne vyrovnal najmä s kritériami uvedenými v § 34 ods. 4 a 5 Tr. zákona.

U obžalovaného A. R. súd prvého stupňa zistil poľahčujúcu okolnosť priznania podľa § 36 písm. 1) Trestného zákona a zistil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona spočívajúcu v predchádzajúcich odsúdeniach s tým, že pomer týchto okolností je v rovnováhe a preto odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené akceptuje druh a výmeru trestu, ktorý bol obžalovanému uložený. Je potrebné doplniť, že obžalovaný spáchal trestný čin počas skúšobnej doby podmiennečného prepustenia, prvostupňový súd mu obligatórne v zmysle § 49 ods. 2 Trestného zákona a aj správne uložil nepodmienečný trest odňatia slobody.

Zhodne ako okresný súd tak aj krajský súd je toho názoru, že uložený trest odňatia slobody vo výmere dva roky, ktorý bol obžalovanému uložený, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu so stredným stupňom strázenia je dostatočný, zákonný, primeraný, spravodlivý a schopný dosiahnuť prevýchovu obžalovaného, pričom súd prihliadol na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Rozhodne neprichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu tak ako to navrhla obhajkyňa, pretože súbeh skutkov obžalovaného vo veci sp. zn. 3T/102/2013 a vo veci sp. zn. 0T/28/2014 bol prerušený vyhlásením rozsudku sp. zn. 3T/102/2013.

Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že prvostupňový súd rozhodol správne a v súlade so zákonom a preto odvolanie obžalovaného A. R. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.